

خطبه اول نماز عبادی-سیاسی جمعه شهرستان میاندورود

به امامت حجت الاسلام والمسلمین غفاری جمعه ۲۲ اسفند ماه ۱۴۰۴

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين، نحمدُه ونستعينه ونستغفره، ونصلِّي ونعَلِّمُ على سيدنا ونبينا محمد وآله الطاهرين.

أوصيكم عباد الله ونفسي بتقوى الله؛ فَإِنَّ التَّقْوَى خَيْرُ زَادٍ لِيَوْمِ الْمَعَادِ.

برادران وخواهران ایمانی؛

یکی از برجسته ترین معارف اسلام که در متن قرآن و سنت به زیبایی ترسیم شده، مفهوم همبستگی و اخوت است؛ پیوندی که ساختار اجتماعی مسلمانان را دگرگون ساخت و بنیانی نو برای روابط انسان ها در پرتو ایمان و اخلاق بنا کرد.

در روزگاری که جامعه عرب پیش از اسلام بر مدار قبیله، نسب و خون می چرخید، و ارزش هر فرد در پیوندهای خویشاوندی تعریف می شد، خداوند نور هدایت را فرو فرستاد و انسان را از حصار تعصبات جاهلی به فضای وسیع ایمان و اخوت فراخواند. قرآن کریم در آیه ۱۰۳ سوره آل عمران می فرماید:

وَاَعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا...

وَاذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ كُنْتُمْ أَعْدَاءً فَأَلَّفَ بَيْنَ قُلُوبِكُمْ فَأَصْبَحْتُمْ بِنِعْمَتِهِ إِخْوَانًا

این آیه به روشنی بیان می‌کند که جامعه عرب بر لبه‌ی پرتگاه دشمنی و واگرایی قرار داشت، اما اسلام با نور هدایت خود دل‌ها را متحد ساخت و برادری دینی را جایگزین پیوندهای محدود قبیله‌ای کرد.

قرآن در آیه‌ای دیگری فرماید: «أَتَمَّا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةً»

این تعبیر موجز و ژرف، اساس روابط اجتماعی مسلمانان را بیان می‌کند: برادری.

نمونه‌های روشن این پیوند نوین را در سیره نبوی می‌بینیم. حادثه عظیم هجرت از مکه به مدینه یکی از مهم‌ترین عرصه‌های تحقق عملی اخوت اسلامی بود. پیامبر اکرم (ص) میان مهاجر و انصار عقد اخوت برقرار کرد؛ انصار خانه‌ها، اموال و دارایی‌های خود را با مهاجران تقسیم کردند و جامعه‌ای نو بر پایه ایمان و ایثار شکل گرفت؛ رفتاری که در تاریخ بشریت بی‌سابقه بود.

در میدان‌های سخت نیز این حقیقت نمایان شد. در جنگ بدر، بسیاری از مؤمنان برخلاف تعصبات جاهلی، در برابر خویشان مشرک خود ایستادند؛ یعنی ایمان، جای خون و قبیله را گرفت و معیار برتری، تقوا و عدالت شد. رسول خدا (ص) هشدار دادند:

«مَنْ أَصْبَحَ وَلَا يَهْتَمُّ بِأُمُورِ الْمُسْلِمِينَ فَلَيْسَ بِمُسْلِمٍ»

این حدیث شریف نشان می‌دهد که بی‌تفاوتی نسبت به سرنوشت جامعه ایمانی، با روح اسلام ناسازگار است.

امیر مؤمنان علی (ع) دایره این همبستگی را فراتر برده، و فرمودند:

«النَّاسُ صِنْفَانِ؛ إِمَّا أُوْخُ لَكَ فِي الدِّينِ، أَوْ نَظِيرُكَ فِي الْخَلْقِ»

مردم یا برادر دینی تو هستند، یا برادر تو در آفرینش.

براین اساس، اسلام انسان را تنها به برادری ایمانی فرامی خواند، بلکه برادری انسانی را نیز ارزش می شمرد؛ یعنی انسان مؤمن نمی تواند نسبت به رنج دیگران بی تفاوت باشد.

در ادامه همین سنت نورانی، در معارف مهدوی نیز پیوند میان عدل، همبستگی و رهایی انسان برجسته است. در روایات آمده است:

«يَمْلَأُ اللَّهُ بِهِ الْأَرْضَ قِسْطًا وَعَدْلًا بَعْدَ مَا مَلَأَتْ ظُلُمًا وَجَوْرًا»

ظهور امام مهدی (عج)، عهد تازه ای از عدالت و کرامت انسانی را نوید می دهد و همه انسان ها را به سوی ارزش های توحیدی، اخلاقی و معنوی دعوت می کند.

در این زمینه، سرزمین قدس و مسجد الاقصی جایگاهی ویژه دارد؛ امانه از منظر نزاع سیاسی، بلکه از منظر روحی، تاریخ ادیان، و پیوند عمیق معنوی مسلمانان با این سرزمین مقدس.

قدس، نخستین قبله مسلمانان و محل معراج پیامبر اکرم (ص) است. قرآن کریم در آیه آغازین سوره اسراء می فرماید:

«سُبْحَانَ الَّذِي أَسْرَى بِعَبْدِهِ لَيْلًا مِنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ إِلَى الْمَسْجِدِ الْأَقْصَى الَّذِي بَارَكْنَا حَوْلَهُ»

این آیه نشان می دهد که مسجد الاقصی و پیرامون آن از نظر مادی و معنوی مبارک شمرده شده است.

در تاریخ صدر اسلام، تغییر قبله نیز نشانه‌ای مهم از اهمیت این سرزمین بود؛ مسلمانان سال‌ها به سوی بیت المقدس نمازی گزاردند و پس از فرمان الهی در مسجد ذوقبلتین، قبله به خانه کعبه تغییر یافت. این رخداد، بخشی از هویت عبادی جامعه اسلامی باقی ماند.

در معارف روایی نیز بیت المقدس در آینده‌نگری اسلامی جایگاهی برجسته دارد. برخی روایات از رخداد های معنوی و سرنوشت‌سازی در عصر ظهور سخن می‌گویند: از نقش حضرت عیسی (ع) در یاری امام مهدی (عج)، تا تجلی ایمان و عدالت در سرزمینی که خاستگاه پیامبران الهی بوده است. این مباحث، اشاره به حقیقتی والا تر دارد: پیوند تاریخی ادیان الهی در مسیر حق، عدالت و توحید.

در پرتو این معارف، روز قدس یاد آور پیوند عمیق میان مسلمانان و سرزمین‌های مقدس است؛ یاد آور مسئولیت اخلاقی و انسانی انسان مؤمن در برابر رنج‌ها و کرامت بشر؛ یاد آور اینکه جایگاه مسجد الاقصی در قلب امت اسلامی یک جایگاه ایمانی، تاریخی و توحیدی است.

امروز نیز مادر نماز جمعه، که نماد آگاهی، تقوا و وحدت جامعه اسلامی است، این پیوندهای نورانی را مرور می‌کنیم تا ایمان، اخلاق، مسئولیت‌پذیری و همبستگی خود را تازه کنیم.

اللهم اجعلنا من أهل الأخوة والإيمان، ومن يعمر قلبه برحمتك وهداك.

اللهم ارزقنا بصيرةً في الدين، وقوةً في الطاعة، وثباتاً على الحق.

ربنا آتنا في الدنيا حسنة وفي الآخرة حسنة وقنا عذاب النار.

خطبه دوم نماز عبادی. سیاسی جمعه شهرستان میاندورود

به امامت حجت الاسلام والمسلمین غفاری جمعه ۲۲ اسفند ماه ۱۴۰۴

الحمد لله رب العالمین، نحمدہ ونستعینہ ونستغفرہ، ونصلیٰ ونسلم علی سیدنا محمد و آله الطاهرین، وعلی صحبه المنتجبین، ومن تبعهم بإحسان إلى يوم الدين.

اوصیکم عباد الله ونفسی بتقوی الله.

بار دیگر همه شما نمازگزاران عزیز را به تقوای الهی، مراقبت دل‌ها و توجه به مسئولیت‌های بزرگ ایمانی سفارش می‌کنم؛ چرا که تقوا نور هدایت در تاریکی‌ها و مایه عزت و ثبات در فراز و نشیب زندگی امت‌هاست.

۱. سنت ابتلاء و جایگاه شهادت در امت

یکی از حقایق بزرگ تاریخ ادیان، سنت الهی آزمایش است؛ سنتی که در آن انسان و جامعه به وسیله حوادث، رنج‌ها و مسئولیت‌های بزرگ سنجیده می‌شوند. قرآن کریم می‌فرماید:

«وَلَنَبْلُوَنَّكُمْ بِشَيْءٍ مِّنَ الْخَوْفِ وَالْجُوعِ... وَبِشَرِّ الصَّابِرِينَ».

ایمان، تنها در آسایش معنایی یابد؛ در لحظه‌هایی شکوفایی شود که انسان با امتحان الهی روبه‌رو گردد و به نور توکل، راه حق را ادامه دهد.

در فرهنگ اسلامی، شهادت جلوه‌ای از همین سنت الهی است. شهید، تنها کشته راه خدا نیست؛ او چراغ راه امت، یاد آور ارزش‌ها، و نشانه زنده بودن ایمان در جامعه است. امت مؤمن، شهادت را شکست نمی‌داند؛ آن را تولدی دوباره برای یک ملت و بیداری وجدان جمعی خویش می‌شمارد.

۲. حضور رهبران الهی در قلب میدان معنوی

یکی از نشانه‌های راه حق، حضور پیشوایان الهی در میان مردم است؛ نه جدا از آنان، بلکه در قلب اضطراب‌ها و امیدها. چهره‌هایی که امت در آنان صداقت، مسئولیت‌پذیری، معنویت، زهد و صلابت می‌بیند، جامعه را در مواقع دشواره راه درست هدایت می‌کنند.

قرآن کریم از رهبران الهی به عنوان «الَّذِينَ هَدَوْا بِأَمْرِنَا» یاد می‌کند؛ یعنی آنان که خود را سپر خطرو تکیه‌گاه امت قرار می‌دهند.

پیوند میان امت و رهبری، اگر بر پایه ایمان، اخلاق و تقوا باشد، جامعه را از لغزش‌ها پاس می‌دارد و در برابر توطئه‌ها و فتنه‌ها چون کوه استواری سازد.

۳. وظیفه امت در روزهای حساس

امت، تنها با دعا و احساسات مؤمنانه زنده نمی‌ماند؛ بلکه با مسئولیت‌پذیری، وحدت، پرهیز از اختلاف‌های بی‌ثمر، و تکیه بر معیارهای الهی مسیر خویش را می‌یابد.

قرآن به ما می‌آموزد که:

«إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِهِ صَفًّا كَانَهُمْ بُيُوتٌ مَرُصُوصَةٌ».

یعنی جامعه مؤمن، باید همچون یک صف واحد، مستحکم، الهام گرفته از عقلانیت و اخلاق، در کنار یکدیگر قرار گیرند.

در روزگار ما، این وحدت تنها در میدان های نبرد معنا ندارد؛ بلکه در عرصه تربیتی، فرهنگی، اقتصادی، اجتماعی و اخلاقی نیز مصداق می یابد. امت بدون همدلی، بدون گذشت، بدون وفاداری به ارزش ها، و بدون بصیرت، گرفتار سطحی نگری و تفرقه خواهد شد.

۴. امید به آینده و نگاه توحیدی به حوادث

هر حادثه تلخ، هر رنج و هراسی که بر امت وارد می شود، اگر بانه نگاه توحیدی تحلیل شود، می تواند آغازی برای مرحله ای تازه باشد. خداوند در قرآن وعده داده است:

«وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ».

این وعده تنها به معنای پیروزی ظاهری نیست؛ بلکه بیانگر آن است که سرانجام تاریخ، از آن کسانی است که با تقوا، صبر و عمل صالح، مسیر الهی را ترک نمی کنند.

امت مؤمن، از سختی ها نمی ترسد؛ بلکه آن را دریچه ای برای رشد، بصیرت و تعالی می بیند. ایمان راستین نه بارفاه، بلکه با استقامت و پاکی نیت حفظ می شود.

۵. سپاس از حضور و وفاداری مردم

از حضور با صفا و مؤمنانه شما مردم عزیز، در مراسم عبادی، بزرگداشت ها، اجتماعات ایمانی و برنامه هایی که یاد آور ارزش های الهی است، قدردانی می کنیم.

این پیوند میان مردم و ارزش‌ها، سرمایه اصلی جامعه ایمانی و راز ماندگاری آن است.

خدایا! دل‌های ما را به نور ایمان روشن کن.

خدایا! قدم‌های ما را بر صراط حق استوار فرما.

خدایا! وحدت، آرامش، برکت و رحمت را برای این مردم نازل فرما.

اللهم اجعل عواقب أمورنا خيراً.

ربِّنا اغفر لنا وللمؤمنين والمؤمنات.

عباد الله،

اذكروا الله ذكراً كثيراً يذكركم، وادعوه يستجب لكم، واتقوه يجعل لكم من أمركم مخرجاً.